

STRATEGIA ENERGETYCZNA DOLNEGO ŚLĄSKA – KIERUNKI WSPARCIA SEKTORA ENERGETYCZNEGO

INSTYTUT ROZWOJU TERYTORIALNEGO

**DOLNY
ŚLĄSK**

EUROPEJSKI ZIELONY ŁAD – KOMPLEKSOWY PLAN TRANSFORMACJI

Pierwszy kontynent neutralny dla klimatu do 2050 r.

Co najmniej 55% mniej emisji gazów cieplarnianych w 2030 r. w porównaniu z poziomem z 1990 r.

Zerowa emisja netto gazów cieplarnianych, czyli neutralność dla klimatu do 2050 r.

INSTRUMENTY

EUROPEJSKI ZIELONY ŁAD to również poprawa jakości życia ludzi wynikająca ze sposobu projektowania i budowy naszych domów, miast i miasteczek

Źródło: https://state-of-the-union.ec.europa.eu/state-union-2022/state-union-achievements/leading-green-transition_pl

Polityka energetyczna Polski do 2040 roku (PEP 2040)

przyjęta przez Radę Ministrów 2 lutego 2021 r.

Założenia do aktualizacji „Polityki energetycznej Polski do 2040 r.” (PEP2040)

– Wzmocnienie bezpieczeństwa i niezależności energetycznej
przyjęte przez Radę Ministrów 29 marca 2022 r.

CELE BAZOWE

- udział węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej nie będzie przekraczać **56%** w 2030 r.
- wzrost udziału OZE we wszystkich sektorach - w 2030 r. udział OZE w końcowym zużyciu energii brutto wyniesie co najmniej **23%**:
  - a) nie mniej niż 32% w elektroenergetyce (głównie en. wiatrowa i PV)
  - b) 28% w ciepłownictwie (wzrost 1,1 pp. r/r)
  - c) 14% w transporcie (z dużym wkładem elektromobilności)
- do 2030 r. nastąpi redukcja emisji GHG o ok. 30% w stosunku do 1990 r.

CELE WERYFIKUJĄCE - w perspektywie 2040 r. dążyć się będzie do:

- osiągnięcia około połowy produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii
- zastępowania popytu na gaz ziemny gazami zdekarbonizowanymi oraz innymi sprawdzonymi paliwami, m.in. poprzez rozwój technologii bazujących na wodorze

Załącznik
do uchwały nr 22/2021
Rady Ministrów
z dnia 2 lutego 2021 r.

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. **Prawo energetyczne** (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1385 wraz ze zmianami) określa rolę władz samorządowych w zakresie:

- współdziałania z ministrem właściwym do spraw energii w zakresie planowania i realizacji systemów zaopatrzenia w paliwa i energię,
- uczestnictwa w planowaniu zaopatrzenia w energię i paliwa na obszarze województwa poprzez opiniowanie projektów założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami oraz w zakresie zgodności z polityką energetyczną państwa,
- prowadzenia współpracy samorządu województwa z przedsiębiorstwami energetycznymi zajmującymi się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej poprzez zapewnienie spójności pomiędzy planami przedsiębiorstw energetycznych i założeniami, strategiami oraz planami szczebla regionalnego, zapewniającymi przełożenie na poziom lokalny.

TŁO PRZYSTĄPIENIA DO PRAC NAD DOKUMENTEM

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

Plan Wykonawczy Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

(Uchwała Nr 1177/VI/19 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 10 września 2019 r. z późniejszymi zmianami)

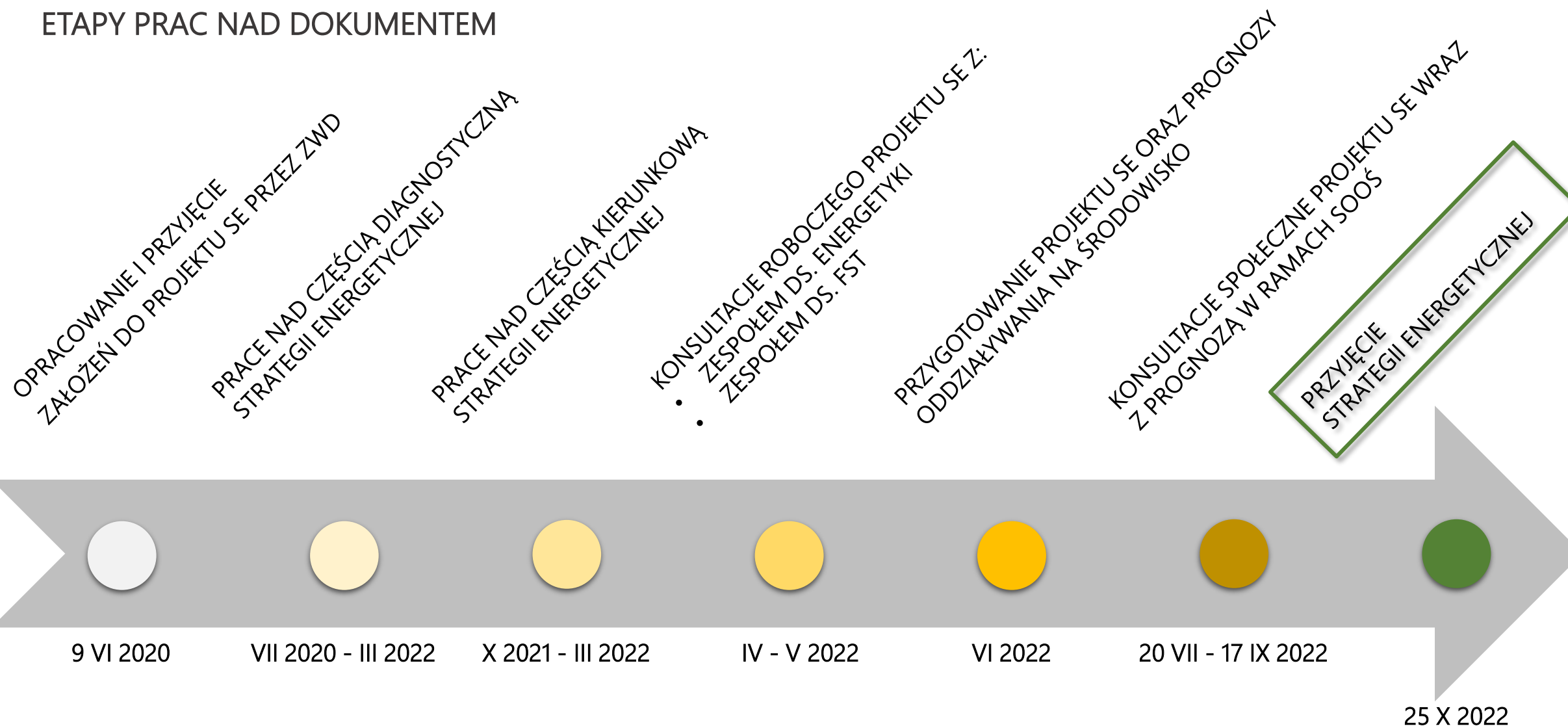
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku (**dokument nieobowiązujący**) - władze regionalne są zobligowane do wspomagania realizacji krajowej polityki energetycznej i aktywnego włączenia się w realizację jej celów, m.in. poprzez wojewódzką strategię rozwoju energetyki.

„Regionalna Strategia energetyczna dla Dolnego Śląska”

(Uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr XLVIII/874/2002 z dnia 30 sierpnia 2002 r.)

dokument nieaktualny!!!

ETAPY PRAC NAD DOKUMENTEM

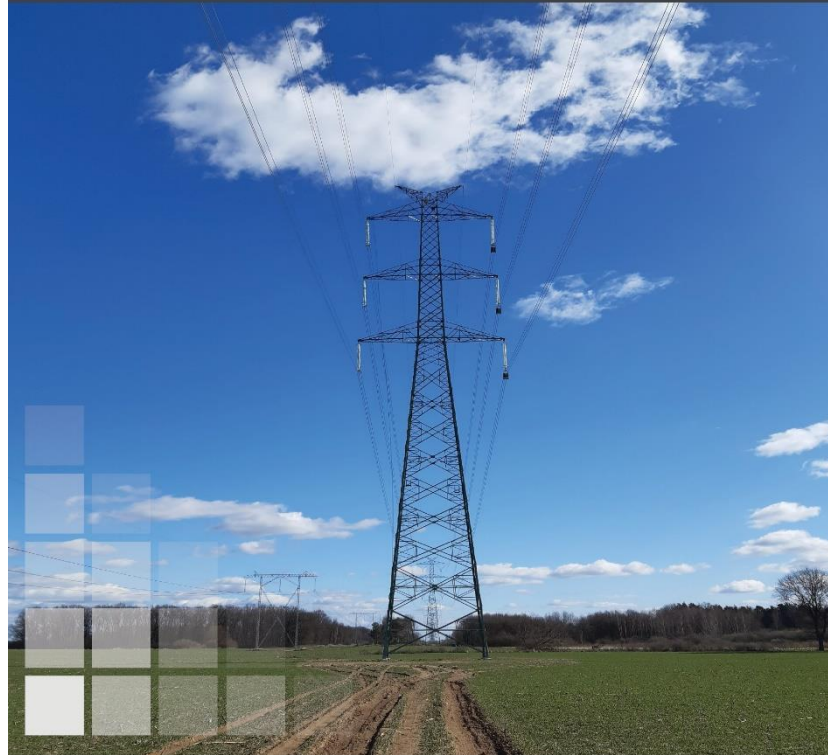

**STRATEGIA
ENERGETYCZNA
DOLNEGO ŚLĄSKA**

RAPORT O STANIE ENERGETYKI W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA „Strategii Energetycznej Dolnego Śląska -
kierunków wsparcia sektora energetycznego

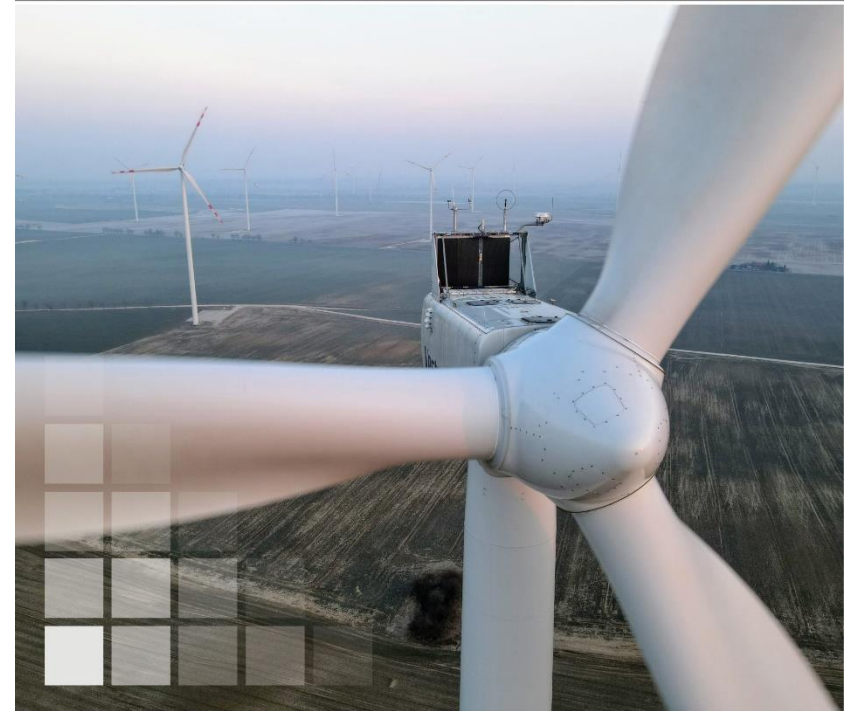
WROCLAW 2022

Załącznik do Uchwały Nr 6053/VI/22
Zarządu Województwa Dolnośląskiego
z dnia 25 października 2022 r.

STRATEGIA ENERGETYCZNA DOLNEGO ŚLĄSKA - KIERUNKI WSPARCIA SEKTORA ENERGETYCZNEGO

WROCLAW 2022

Podstawą do sformułowania „Strategii Energetycznej Dolnego Śląska - kierunków wsparcia sektora energetycznego” były przede wszystkim **wnioski i zalecenia wynikające z analiz diagnostycznych**. Pozwoliły one na określenie realnych potrzeb i możliwości oraz zdefiniowały rolę samorządu województwa.

Analizy:

1. Analiza produkcji, zużycia oraz zapotrzebowania na energię elektryczną, paliwa gazowe i ciepło - którego wykonawcą jest Krajowa Agencja Poszanowania Energii;
2. Analiza systemów zarządzania energią elektryczną i jej magazynowania - przygotowywana przez Dolnośląski Instytut Studiów Energetycznych;
3. Analiza trendów cen energii wraz z prognozą do 2030 r. - opracowywana przez Instytut Energetyki Odnawialnej.
4. Rekomendacje do zmian legislacyjnych w zakresie przeprowadzenia transformacji energetycznej i osiągnięcia neutralności klimatycznej – praca zbiorowa pod redakcją prof. Jerzego Korczaka
5. Analiza powiązań funkcjonalnych w Dolnośląskim Zagłębiu Węglowym (opracowanie powiązane z pracami nad Terytorialnym Planem Sprawiedliwej Transformacji) - IRT
6. Wewnętrzne analizy IRT .

Misja Samorządu Województwa Dolnośląskiego

Samorząd Województwa Dolnośląskiego określa ambitne kierunki polityki energetycznej wynikające z przyjętego celu strategicznego – osiągnięcie neutralności klimatycznej Dolnego Śląska do 2050 r.

Pełni rolę animatora zmian i innowacji, uświadamiając mieszkańców Dolnego Śląska oraz motywując ich do działania.

Wzmacnia pozycję regionu odchodzącego od wykorzystywania paliw kopalnych do celów energetycznych.

Zapewnia spójność polityki województwa dolnośląskiego z celami i politykami krajowymi, wynikającymi z polityk Unii Europejskiej.

Precyzuje i wspiera konieczne do podjęcia kierunki działań, które pozwolą na osiągnięcie neutralności klimatycznej.

Misja Samorządu Województwa Dolnośląskiego została określona w oparciu o wyzwania związane z koniecznością przeprowadzenia transformacji sektora energetycznego i zapewnienia dostępu do energii pochodzącej ze źródeł nieemisyjnych, służących rozwojowi innowacyjnej gospodarki.

Docelowy model funkcjonowania energetyki w regionie do 2030 r.

jest spójny z rekomendowanym w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 scenariuszem rozwoju oraz z celami unijnymi przyjętymi w tym zakresie do 2030 r.

Wizja funkcjonowania energetyki w regionie do 2050 r.

opiera się na wyznaczonych kierunkach polityki unijnej i uwzględnia przede wszystkim realizację celu neutralności klimatycznej

CEL STRATEGICZNY: DOLNY ŚLĄSK 2050 - REGIONEM NEUTRALNYM KLIMATYCZNIE

ukierunkowany na działania związane z redukcją emisji gazów cieplarnianych, przede wszystkim dwutlenku węgla (CO₂) - transformacja energetyczna w oparciu o dekarbonizację

CELE OPERACYJNE

uwzględniają konieczność przeprowadzenia transformacji energetycznej opartej na redukcji emisji gazów cieplarnianych i odejściu od wykorzystania paliw kopalnych

1.

POPRAWA
JAKOŚCI
POWIETRZA

2.

ROZWÓJ BADAŃ I
INNOWACJI W
ZAKRESIE
ENERGETYKI

3.

WYSOKA
EFEKTYWNOŚĆ
ENERGETYCZNA

4.

WZROST
WYKORZYSTANIA
ODNAWIALNYCH
ŹRÓDEŁ ENERGII
I TECHNOLOGII JEJ
MAGAZYNOWANIA

5.

ENERGETYKA
OBYWATELSKA,
W TYM
PROSUMENCI,
KLASTRY
I SPÓŁDZIELNIE
ENERGETYCZNE

6.

BEZPIECZEŃSTWO

7.

INFORMACJA
I EDUKACJA

Poszczególne cele operacyjne przenikają się ze względu na mocno powiązane obszary działań, które na siebie wpływają i wzajemnie się uzupełniają. Grupy działań związane z obniżeniem zapotrzebowania na energię systemu transportowego, ochroną bioróżnorodności, ubóstwem energetycznym ujęte zostały w ramach kilku celów operacyjnych i ze względu na szeroki zakres oddziaływania stanowią ich istotne uzupełnienie.

KIERUNKI DZIAŁAŃ

KIERUNKI DZIAŁAŃ

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń wynikających z procesów wytwarzania energii
- realizacja Programu Ochrony Powietrza oraz tzw. uchwał antysmogowych
- wsparcie dla rezygnacji paliw kopalnych w ciepłownictwie
- osiągnięcie wymaganych norm jakości powietrza i podniesienia jakości życia

1. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

2. ROZWÓJ BADAŃ I INNOWACJI
W ZAKRESIE ENERGETYKI

3. WYSOKA EFEKTYWNOŚĆ
ENERGETYCZNA

4. ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ
ENERGII I TECHNOLOGII
MAGAZYNOWANIA ENERGII

5. ENERGETYKA OBYWATELSKA,
W TYM PROSUMENCI, KLASTRY
I SPÓŁDZIELNIE ENERGETYCZNE

6. BEZPIECZEŃSTWO

7. INFORMACJA I EDUKACJA

KIERUNKI DZIAŁAŃ

- wsparcie dla prowadzenia badań i wdrażania innowacji
- dążenie do rezygnacji ze spalania węglowodorów
- wzmacnianie badań w poszukiwaniu nowatorskich technologii (np. wodór)
- wypracowanie technologii przechowywania energii na skalę przemysłową
- propagowanie współpracy ponadregionalnej oraz międzynarodowej

1. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

2. ROZWÓJ BADAŃ I INNOWACJI W ZAKRESIE ENERGETYKI

3. WYSOKA EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

4. ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII I TECHNOLOGII MAGAZYNOWANIA ENERGII

5. ENERGETYKA OBYWATELSKA, W TYM PROSUMENCI, KLASTRY I SPÓŁDZIELNIE ENERGETYCZNE

6. BEZPIECZEŃSTWO

7. INFORMACJA I EDUKACJA

KIERUNKI DZIAŁAŃ

- wspieranie poprawy efektywności energetycznej w:
  - procesach energetycznych
  - budynkach
  - przedsiębiorstwach
  - transporcie
  - organizacji przestrzeni
- promowanie wykorzystania inteligentnych technologii i digitalizacji
- realizacja zadań związanych z funkcjonowaniem samorządu województwa

1. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

2. ROZWÓJ BADAŃ I INNOWACJI W ZAKRESIE ENERGETYKI

3. WYSOKA EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

4. ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII I TECHNOLOGII MAGAZYNOWANIA ENERGII

5. ENERGETYKA OBYWATELSKA, W TYM PROSUMENCI, KLASTRY I SPÓŁDZIELNIE ENERGETYCZNE

6. BEZPIECZEŃSTWO

7. INFORMACJA I EDUKACJA

KIERUNKI DZIAŁAŃ

- promowanie i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii
- uwzględnienie potencjału regionu dla wykorzystania OZE
- wsparcie rozwoju i modernizacji infrastruktury energetycznej
- uzyskanie bezpieczeństwa dostaw energii poprzez wsparcie dla rozwoju i zastosowania technologii jej magazynowania

1. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

2. ROZWÓJ BADAŃ I INNOWACJI W ZAKRESIE ENERGETYKI

3. WYSOKA EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

4. ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGI I TECHNOLOGII MAGAZYNOWANIA ENERGI

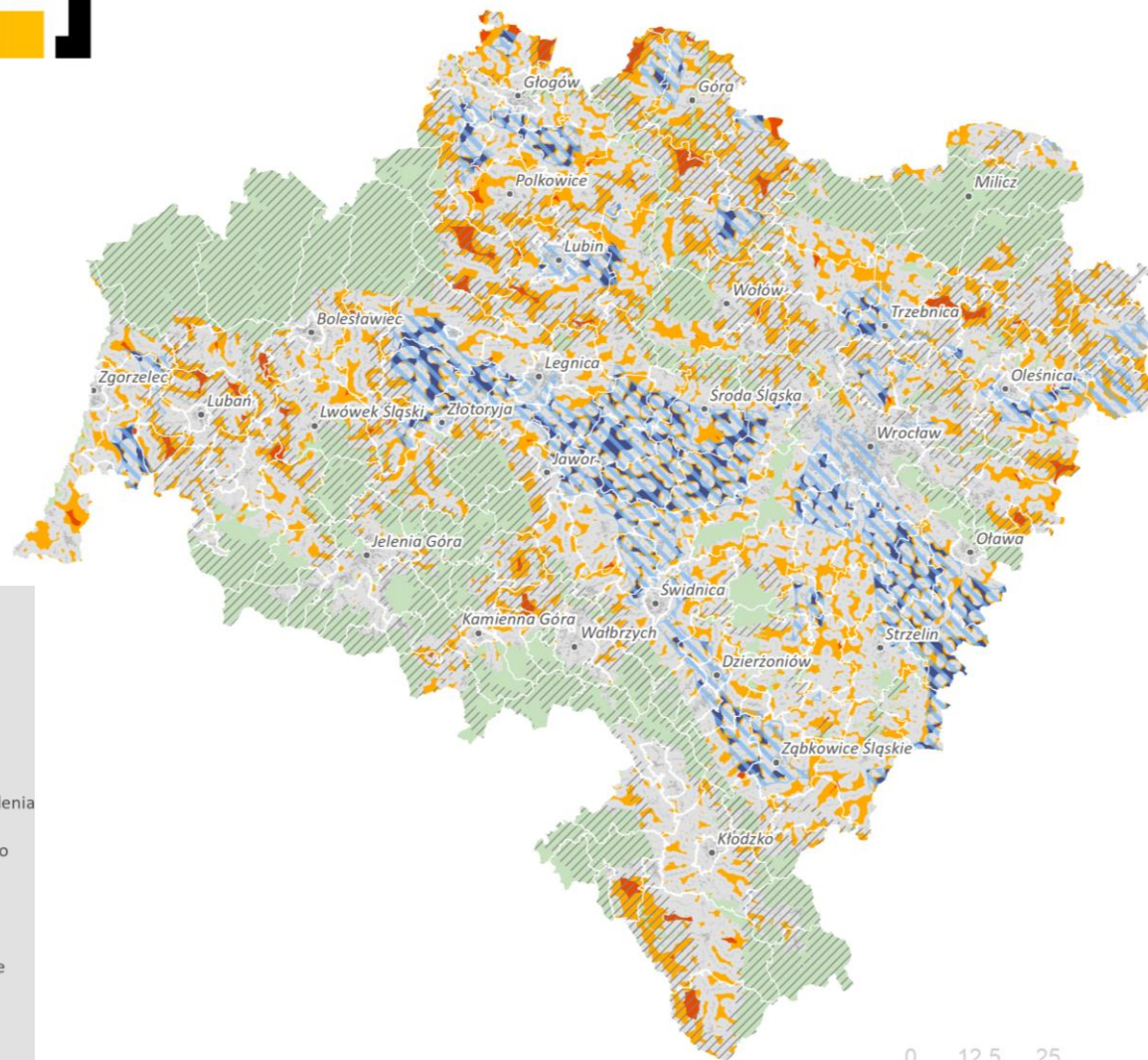
5. ENERGETYKA OBYWATELSKA, W TYM PROSUMENCI, KLASTRY I SPÓŁDZIELNIE ENERGETYCZNE

6. BEZPIECZEŃSTWO

7. INFORMACJA I EDUKACJA

ENERGETYKA WIATROWA

Potencjał rozwoju energetyki wiatrowej

aktualizacja (kwiecień 2023 r.)

Obszary pod lokalizację elektrowni wiatrowych, w zależności od odległości od zabudowy i przyrodniczych obszarów chronionych:

- obszary potencjalnie najmniej konfliktowe pod lokalizację elektrowni wiatrowych*
- obszary potencjalnie najmniej konfliktowe pod lokalizację elektrowni wiatrowych*, przy uwzględnieniu odległości 1000 m
- obszary pod lokalizację elektrowni wiatrowych w odległości 10H (wyn. dla siłowni o H=200 m)
- obszary pod lokalizację elektrowni wiatrowych zgodnie z obowiązującą ustawą**

* źródło: „Aktualizacja Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim”

** źródło: Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 724 oraz z 2023 r. poz.553)

Obszary wyłączone i rekomendowane do wykluczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych:

- przyrodnicze obszary chronione**
- obszary cenne przyrodniczo i pozostałe ustalenia wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

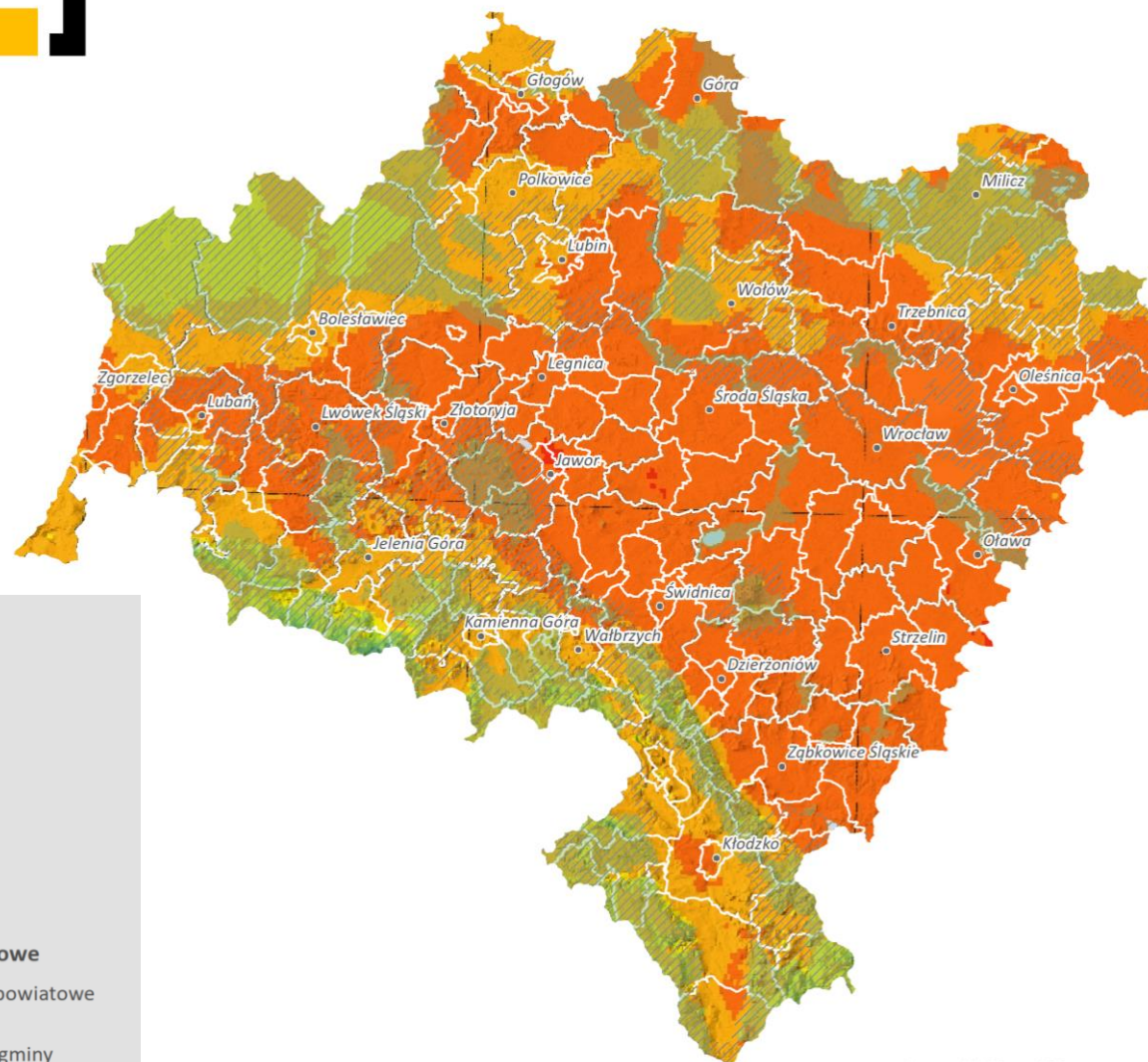
Oznaczenia dodatkowe

- miasto powiatowe
- obszar zabudowy
- granica gminy

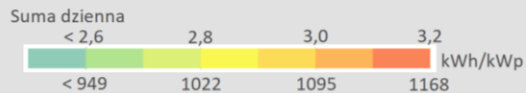

ENERGETYKA SOLARNA

Potencjał fotowoltaicznej energii elektrycznej

Długoterminowa średnia suma dzienna/roczna w okresie 1994-2018 *

* źródło: © 2019 The World Bank, Source: Global Solar Atlas 2.0, Solar resource data: Solargis

Obszary wyłączone i rekomendowane do wykluczenia lokalizacji farm fotowoltaicznych

- przyrodnicze obszary chronione
- obszary cenne przyrodniczo i pozostałe ustalenia wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

Oznaczenia dodatkowe

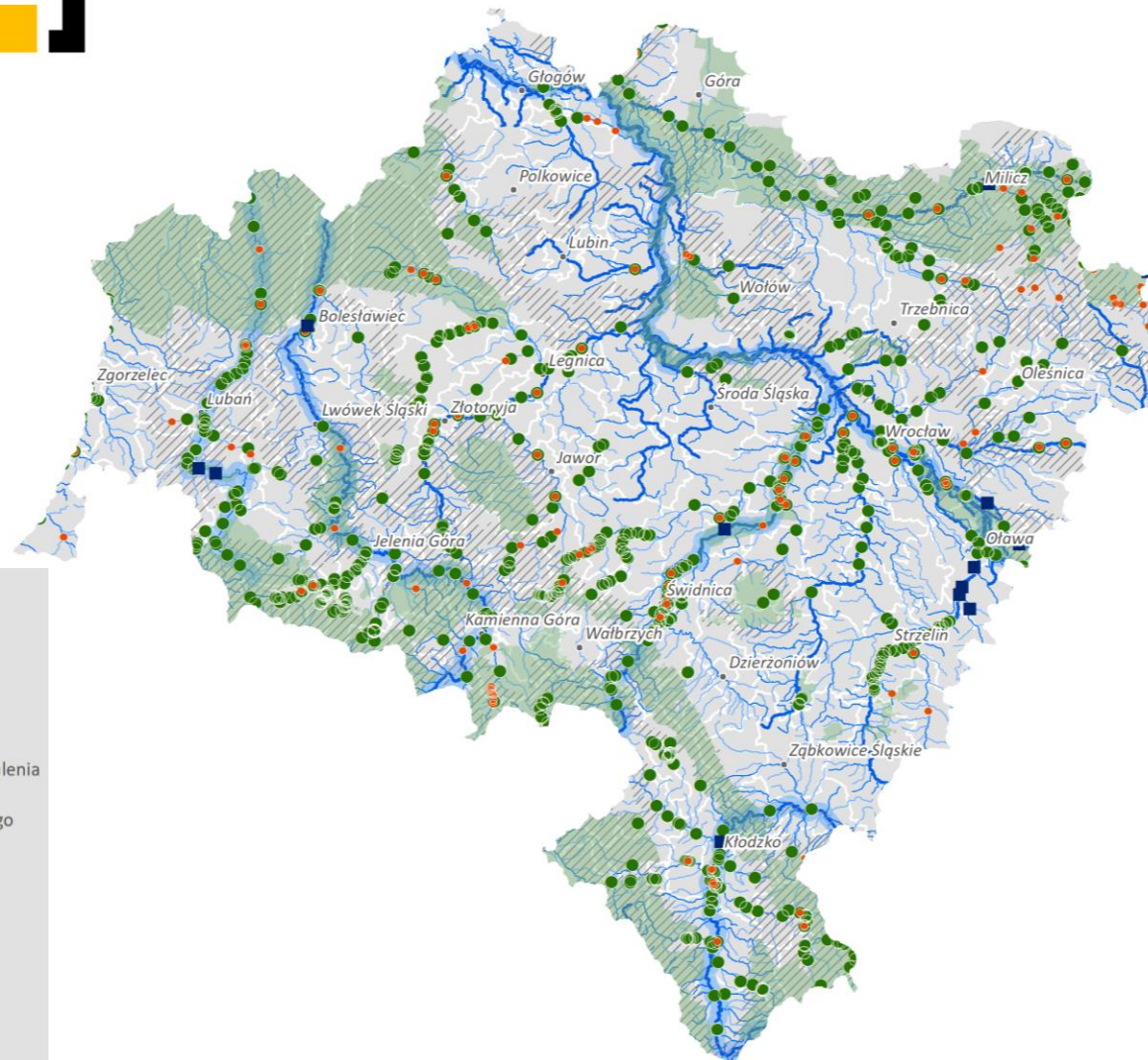
- miasto powiatowe
- granica gminy

HYDROENERGETYKA

Potencjał rozwoju hydroenergetyki

Stan techniczny obiektów instalacji wodnych *

- czynny
- nieczynny
- do odbudowy/modernizacji

*źródło danych: RESTOR Hydro, Europejska Federacja Energii Odnawialnej

Rzeki

- I rzędu
- II rzędu
- III rzędu
- IV rzędu
- o wysokim teoretycznym potencjale hydroenergetycznym

Obszary wyłączone i rekomendowane do ograniczenia lokalizacji obiektów instalacji wodnych

- przyrodnicze obszary chronione
- obszary cenne przyrodniczo i pozostałe ustalenia wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

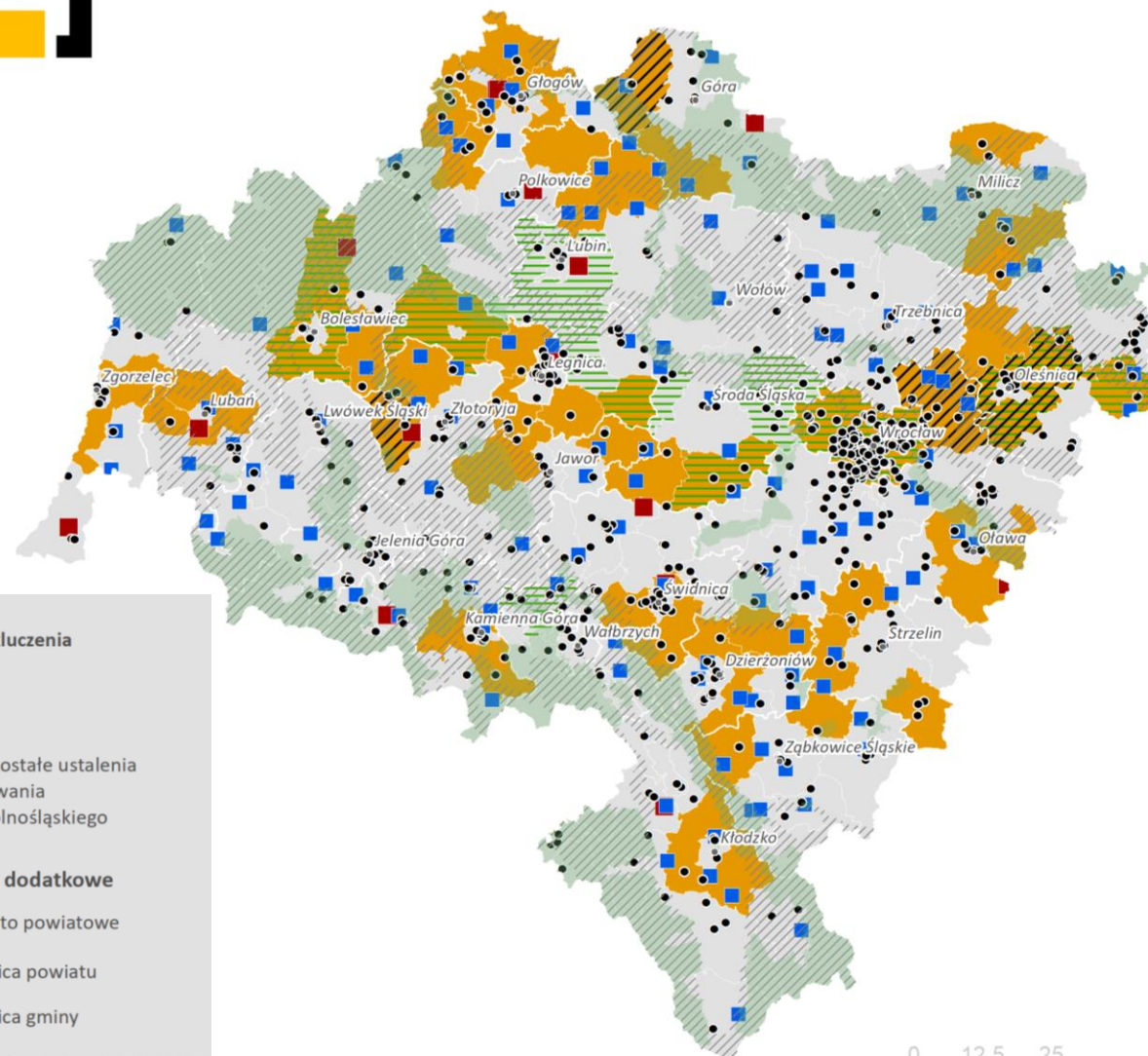
Oznaczenia dodatkowe

- miasto powiatowe
- granica gminy

BIOGAZ

Potencjał rozwoju biogazu

- oczyszczalnie ścieków
- składowiska odpadów
- zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego

Pogłowie zwierząt gospodarskich w gminie:

- bydło (powyżej 50 sztuk)
- trzoda chlewna (powyżej 1 000 sztuk)
- drób (powyżej 80 000 sztuk)

Obszary wyłączone i rekomendowane do wykluczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych

- przyrodnicze obszary chronione
- obszary cenne przyrodniczo i pozostałe ustalenia wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

Oznaczenia dodatkowe

- miasto powiatowe
- granica powiatu
- granica gminy

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i REGON

KIERUNKI DZIAŁAŃ

- wspieranie aktywnego udziału społeczeństwa w procesie transformacji energetycznej i dekarbonizacji, opartego na współdziałaniu
- rozwój energetyki rozproszonej (obywatelskiej)
- promowanie tworzenia oraz funkcjonowania klastrów i spółdzielni energetycznych – wzmacnianie współpracy

1. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

2. ROZWÓJ BADAŃ I INNOWACJI W ZAKRESIE ENERGETYKI

3. WYSOKA EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

4. ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII I TECHNOLOGII MAGAZYNOWANIA ENERGII

5. ENERGETYKA OBYWATELSKA, W TYM PROSUMENCI, KLASTRY I SPÓŁDZIELNIE ENERGETYCZNE

6. BEZPIECZEŃSTWO

7. INFORMACJA I EDUKACJA

KIERUNKI DZIAŁAŃ

- wspieranie instrumentami planowania przestrzennego dywersyfikacji źródeł energii
- prowadzenie analiz odnoszących się do oceny stopnia ubóstwa energetycznego w regionie
- wspieranie dywersyfikacji kierunków dostaw energii, a także wspieranie tworzenia nowych międzynarodowych połączeń energetycznych

1. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

2. ROZWÓJ BADAŃ I INNOWACJI W ZAKRESIE ENERGETYKI

3. WYSOKA EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

4. ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII I TECHNOLOGII MAGAZYNOWANIA ENERGII

5. ENERGETYKA OBYWATELSKA, W TYM PROSUMENCI, KLASTRY I SPÓŁDZIELNIE ENERGETYCZNE

6. BEZPIECZEŃSTWO

7. INFORMACJA I EDUKACJA

KIERUNKI DZIAŁAŃ

- kształtowanie świadomości społeczeństwa o konieczności zmian wynikających z transformacji energetycznej
- propagowanie rozwiązań wpływających na ograniczenie ocieplenia klimatu i poprawiających jakość powietrza
- dostosowanie kwalifikacji zawodowych do potrzeb transformacji energetycznej

1. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

2. ROZWÓJ BADAŃ I INNOWACJI W ZAKRESIE ENERGETYKI

3. WYSOKA EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

4. ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII I TECHNOLOGII MAGAZYNOWANIA ENERGII

5. ENERGETYKA OBYWATELSKA, W TYM PROSUMENCI, KLASTRY I SPÓŁDZIELNIE ENERGETYCZNE

6. BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE

7. INFORMACJA I EDUKACJA

WDRAŻANIE

Zasada zrównoważonego rozwoju - polega na zaspokojeniu potrzeb obecnego pokolenia bez umniejszania szans dla przyszłych pokoleń.

Zasada wdrażania elektroprosumeryzmu – obejmująca pasywizację budownictwa, elektryfikację ciepłownictwa i transportu oraz reelektryfikację OZE.

Zasada efektywności energetycznej – oznacza uwzględniane założenia „efektywność energetyczna przede wszystkim” przy określaniu nowych przepisów po stronie podaży i popytu energii.

Zasada wykorzystania i rozwoju nowoczesnych technologii w ramach B&R – umożliwia wzrost poziomu innowacyjności energetyki w perspektywie najbliższych kilku lat.

Zasada konkurencyjności w gospodarce i transporcie – ma na celu zwiększanie znaczenia sposobu wytworzenia produktów i usług przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, podnoszeniu efektywności energetycznej oraz stosowaniu zasad gospodarki obiegu zamkniętego.

Zasada współpracy – polega na podejmowaniu działań na rzecz sprawiedliwej i uczciwej społecznie transformacji energetycznej, przy zaangażowaniu i współpracy wszystkich grup społecznych.

Zasada „świadomości kryzysu klimatycznego” – polega na konieczności zapobiegania i ograniczania emisji zanieczyszczeń w celu uniknięcia katastrofy klimatycznej i przyjmowania w związku z tym adekwatnych postaw obywatelskich.

Zasada „bezpieczeństwa energetycznego” – oznacza zapewnienie zaspokojenia społecznych i gospodarczych potrzeb energetycznych w akceptowalnej społecznej cenie, przy minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko.

Zasada „poszanowania przestrzeni” – odnosi się do traktowania przestrzeni jako cennego i ograniczonego zasobu. Jej celem jest zachowanie ładu przestrzennego, ochrona krajobrazu, zabezpieczenie i ochrona cennych zasobów przyrodniczych, a także zabezpieczenie udokumentowanych, perspektywicznych i prognostycznych złóż kopalin.

ZALECENIA DLA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

ADMINISTRACJA CENTRALNA

Podjęcie jednoznacznych decyzji w sprawie OSIĄGNIĘCIA PRZEZ POLSKĘ NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ DO 2050 R. I ODEJŚCIA OD WYKORZYSTANIA PALIW KOPALNYCH wspartych odpowiednimi regulacjami prawnymi oraz narzędziami finansowania.

SAMORZĄD LOKALNY

TRANSFORMACJA ENERGETYCZNA I DĄŻENIE DO OSIĄGNIĘCIA NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ powinno stanowić jeden z fundamentalnych priorytetów na poziomie lokalnym

---

Dziękuję za uwagę

www.irt.wroc.pl

INSTYTUT ROZWOJU TERYTORIALNEGO >> DZIAŁANIA >> STRATEGIA ENERGETYCZNA

**DOLNY
ŚLĄSK**